

EDITORIAAL

OVER (CHRISTELIJKE) INSPIRATIE GESPROKEN... OF LIEVER GEZWEGEN?

Laatst hadden we hier in de gang van het Vlaams Welzijnsverbond met enkele collega's een gesprek over 'onze' inspiratie: waarom doen we dit werk? Is het meer dan toeval, dat we hier terecht gekomen zijn, en dat we tot nu toe ook hier gebleven zijn? Vinden we belangrijk wat we doen, of zouden we ook pakweg in een interim-bureau kunnen werken? Heeft het iets te maken met een roeping, of – gewoon – met het idee om 'nuttig' werk te doen? En voor wie doen we dat nuttig werk dan? ... Het was een aangenaam gesprek, waarbij meer dan eens verwezen werd naar onze opvoeding: wat we van thuis of van de school meegekregen hebben, of naar een engagement in de jeugdbeweging en 'iets' of 'iemand' die ons geraakt had in onze jeugd of in onze opleiding.

En van het gesprek over onze eigen inspiratie kwamen we uit op de vraag naar de inspiratie van het Vlaams Welzijnsverbond. En of (en hoe) die twee rijmen met mekaar... Iemand zei toen dat er in de opdrachtsverklaring iets staat over 'christelijke inspiratie' en dat dit onder meer vertaald werd naar een 'voorkeursoptie voor de zwaksten' in onze samenleving. Iemand anders vroeg toen door op die 'christelijke inspiratie': wat is dat dan? Toen werd het gesprek wat moeilijker. Zelfs wat formeler. De opdrachtsverklaring werd erbij gehaald, en wat bleek: het woord 'inspiratie' is er niet in terug te vinden en over de 'voorkeur voor de zwaksten' wordt er niet (meer) gesproken. Er staat wel dat het Verbond "voortbouwt op de christelijke visie, in een open dialoog met de verschillende levensbeschouwingen in onze samenleving." En dat "Respect voor de mensenrechten de hoeksteen van de organisatie is."

We moesten vaststellen dat we met dat laatste zeker in goed gezelschap zijn, want iedereen die het goed meent (bijna schreef ik 'die van goede wille zijn', zoals in het oude Kerstlied...) heeft toch 'respect' voor de mensenrechten. Daarin verschillen we dus niet van mekaar. Hebben we dan ook allemaal dezelfde 'inspiratie'? Of heeft die 'christelijke visie' en de andere levensbeschouwingen hier iets over te zeggen? We moeten toegeven dat we van de andere levensbeschouwingen te weinig weten om hier iets zinnigs over te vertellen en dat 'de' christelijke visie ook al lang niet meer bestaat. Zelfs 'de' kerk is een huis met vele kamers geworden, ondanks alle restauratiepogingen, en tot spijt van wie het benijdt... Kortom, we geraakten er in ons gesprek op de gang niet uit. En bovendien was het stilaan tijd om over te gaan 'tot de orde van de dag'.

Toch bleef het gesprek in de gang hangen in mijn hoofd. Ik moest eraan denken toen ik onlangs op korte tijd twee begrafenissen bijwoonde. In hetzelfde kerkgebouw, maar o zo verschillend. De eerste was er een van een oudere man, met veel toespraken en een zo hoog 'van de doden niets dan goed'-gehalte dat het gênant werd. De gebruikte symbolen waren heel persoonlijk en voor de naaste familie wellicht ook heel troostend, maar voor mij als relatieve buitenstaander leek het wel of ik naar een 'voorstelling' kwam kijken, die me in het geheel niet raakte. De tweede was er een van een jonge vrouw, waarbij de gewone liturgie en de gebruikelijke rituelen op een heel persoonlijke manier op haar veel te korte leven toegepast werden. Zonder overdreven poespas, met ruim-

te om mekaar om vergeving te vragen voor wat minder goed was én met ruimte om te danken (hoe moeilijk ook) voor wat wel goed geweest was. De symboliek van de regenboog maakte de verbinding met de overkant en een nieuw begin. We waren er allemaal door geraakt, en wanneer ik als relatieve buitenstaander dat gekke liedje van Paul De Leeuw nu opnieuw hoor, blijft het me raken.

Ik moest aan ons gesprek in de gang denken toen de Arme Klaren van Malonne beslisten om Michelle Martin onderdak te verlenen. En de afkeurende reacties in de media, zowel van wijze journalisten als van ongetwijfeld goed menende burgers tijdens gesprekken op straat en in de trein, en in de lezersbrieven. Tot en met het straatrumoer in het anders zo rustige Malonne en het gehakketak over de (kostprijs van de) al dan niet nodige politiebescherming... Misschien had Martin (nog) niet mogen vrijkomen, maar de volksjury heeft indertijd die opening gelaten en de wetgever heeft hiervoor regels opgesteld, die nu gevolgd zijn. Je zou je er dus kunnen vanaf maken met de melding dat de Arme Klaren meewerken aan de reclassering van een bepaalde vrij gekomen gevangene, maar er is natuurlijk meer aan de hand. De Arme Klaren houden eraan om de christelijke werken van barmhartigheid niet alleen met woorden te belijden, maar ook in de praktijk te brengen. Ook als het om een bijna onmogelijke situatie gaat, ook als ze daarbij tegen de stroom ingaan, ook als ze riskeren zelf gelyocht te worden door de 'goegemeente'... Wie zei ooit dat christenen een teken van tegenspraak moesten zijn?

Als we in deze adventsperiode op weg gaan naar Kerstmis, is dat natuurlijk een uitgesproken gelegenheid om even stil te staan bij onze chris-

telijke inspiratie. Om afstand te nemen van alle commerciële gedoe en zeemzoeterigheid die er rond hangt, en op zoek te gaan naar de kern. Hoe het komt dat mensen zich na 2000 jaar nog steeds optrekken aan dat (voor nuchtere westerlingen) toch wel gekke gegeven van een kind dat geboren wordt in een schamele kribbe. Omdat er geen plaats was in de herberg. Zoals er vandaag de dag ook bij ons nog kinderen (1 op 7!) in armoede geboren worden of in een vdelingenschuif terecht komen. Omdat er voor hen geen plaats is in de herberg van onze welvaartstaat. Gelukkig zijn er christelijke (en andere!) organisaties die het voor hen opnemen, vaak vechtend tegen de bierkaai ("het is voor iedereen crisis..."), en steeds tegen de stroom in.

Het gesprek in de gang deed me ook denken aan de keuken, vroeger bij ons thuis, wanneer we aan de afwas met de handdoek in de hand – terloops – de moeilijker thema's aansneden. Zaken die niet echt 'taboe' (meer) waren, maar die je toch met de nodige voorzichtigheid wou aanbrengen. Misschien is het ook niet toevallig dat dit gesprek over 'inspiratie' in de gang plaats had, en niet op een officieel vergadermoment. Misschien is spreken over (christelijke en andere) inspiratie in onze organisaties ook wel een beetje taboe geworden. We vinden er alleszins niet de juiste woorden voor. Er is geen plaats meer om het te doen, tenzij terloops in de gang, en we vinden er geen tijd meer voor, want het echte werk roept...

Misschien moeten we de oefening af en toe toch eens maken, voor onszelf en voor onze organisaties, als welzijnswerkers en als ondernemers in welzijn...

Fons GEERTS, Eindredacteur